25/12/2022

Εγκύκλιος Χριστουγέννων του Μητροπολίτη Καστορίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας

Τα ζητήματα της μοναξιάς και της ορφάνειας της ανθρώπινης ύπαρξης θίγει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Καλλίνικος στην Εγκύκλιο του για την εορτή των Χριστουγέννων.

Με αφορμή το αποστολικό αναγνώσμα της μεγάλης Δεσποτικής εορτής της Γέννησης του Θεανθρώπου, ο Σεβασμιώτατος τονίζει ότι *«η άρνηση κάποιου να είναι παιδί του Θεού, παρατηρείτο σε κάθε εποχή, στην δική μας εποχή έχει πάρει διαστάσεις πανδημίας, ώστε να μπορούμε να κάνουμε λόγο για ορφάνεια της ανθρώπινης ύπαρξης»*.

Όπως αναφέρει ο Σεβασμιώτατος, αυτό οφείλεται *«εν πολλοίς σε αιρετικές διδασκαλίες και πρακτικές, που οδήγησαν στον «θάνατο του Θεού» στην Δύση. Ο θάνατος του Θεού δεν σημαίνει τίποτε άλλο, παρά τον θάνατο της Πατρότητος, την άρνηση του Θεού ως Πατέρα και τελικά τον θάνατο του ανθρώπου για τον Θεό»*.

Επίσης, σε άλλο σημείο επισημαίνει ότι *«πίσω όμως από την μονομέρεια και εμμονή των συγχρόνων ανθρώπων στην προβολή και εξάντληση του νοήματος των Χριστουγέννων στην κοινωνική μοναξιά ορισμένων μόνο ατόμων, κρύπτεται το πραγματικό πρόβλημα της εποχής, που είναι η μοναξιά της ύπαρξης. Ότι δηλαδή ο άνθρωπος έμεινε ορφανός από τον Θεό Πατέρα και βιώνει την απέλπιδα ορφάνεια της ύπαρξης»*.

Καταλήγοντας, ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Καλλίνικος**, μεταξύ άλλων, προσθέτει: *«Σε αυτό το σκοτεινό και ψυχρό τοπίο της απομόνωσης των ανθρώπων, η διά Χριστού υιοθεσία μας από τον Θεό Πατέρα προβάλλει ως το λαμπρό δώρο της Γεννήσεως του Χριστού στον σημερινό άνθρωπο. Ήρθε ο Υιός του Θεού ως υιός του ανθρώπου για να απολάβουμε την υιοθεσία. Αρκεί και εμείς να εκφράσουμε την προαίρεσή μας. Κριτήριο και απόδειξη της υιοθεσίας είναι η νοερά προσευχή στην καρδιά του ανθρώπου, όπου το Πνεύμα του Θεού προσεύχεται με αγάπη, χαρίζοντας πληρότητα στον άνθρωπο. Αυτή η νοερά προσευχή είναι η συνειδητή μνήμη του προσωπικού Θεού με αγάπη στην καρδιά του ανθρώπου.»*

Αναλυτικά η Εγκύκλιος Χριστουγέννων του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Καστορίας κ. Καλλινίκου:

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί καί ἀγαπητά μου παιδιά

Ἕνα ἀπό τά δῶρα τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ πρός τόν ἄνθρωπο, εἶναι τό δῶρο τῆς κατά Χάρη υἱοθεσίας ἀπό τόν Θεό.
Στό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τῆς Ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, γράφοντας στούς Γαλάτες, φανερώνει τήν μεγάλη αὐτή ἀλήθεια:

«Ὅταν ἦρθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλε ὁ Θεός τόν Υἱό Του, ὁ Ὁποῖος γεννήθηκε ἀπό γυναίκα καί ὑποτάχθηκε στόν νόμο,γιά νά ἐξαγοράσει ὅσους ἦταν ὑπό τόν νόμο, γιά νά λάβουμε τήν υἱοθεσία. Ἐπειδή εἶστε παιδιά Του, ἀπέστειλε ὁ Θεός τό Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ Του στίς καρδιές σας, καί Αὐτό κράζει "Ἀββά, Πατέρα μου!". Ὥστε, δέν εἶσαι πλέον δοῦλος, ἀλλά παιδί. Ἐάν εἶσαι παιδί Του, εἶσαι καί κληρονόμος τοῦ Θεοῦ, διά τοῦ Χριστοῦ» (Γαλ. δ΄).
Στό θέμα τῆς κατά Χάρη υἱοθεσίας μας ἀπό τόν Θεό, ἡ ὁποία μάλιστα συνδέεται μέ τήν προσευχή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στήν καθαρή καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπανέρχεται καί σέ ἄλλη ἐπιστολή του:

«Ὅσοι ἄγονται ἀπό τό Πνεῦμα Θεοῦ, αὐτοί εἶναι παιδιά τοῦ Θεοῦ... Λάβατε Πνεῦμα υἱοθεσίας, μέ τό ὁποῖο κράζουμε· ἀββᾶ, Πατέρα μας. Αὐτό τό Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ

μέ τό δικό μας πνεῦμα ὅτι εἴμαστε παιδιά Θεοῦ. Ἀφοῦ εἴμαστε παιδιά, εἴμαστε καὶ κληρονόμοι. Κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ» (Ρωμ. η΄).

Ὁ ἄνθρωπος πού δέχεται ἐλεύθερα στήν καρδιά του τό Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, λαμβάνει τήν υἱοθεσία καί γίνεται συγκληρονόμος τοῦ Χριστοῦ. Ἡ κληρονομιά σημαίνει τήν θέωση τοῦ ἀνθρώπου, γιατί ἡ περιουσία τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό Ἄκτιστο Φῶς.

*

Ὑπάρχει διάκριση μεταξύ δημιουργήματος τοῦ Θεοῦ καί παιδιοῦ τοῦ Θεοῦ. Δηλαδή, ὅλοι εἶναι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, ἀλλά δέν εἶναι ὅλοι παιδιά τοῦ Θεοῦ. Δημιουργήματα εἴμαστε μέ τήν δημιουργία μας. Παιδιά τοῦ Θεοῦ γινόμαστε μέ τήν ἀναγέννησή μας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Αὐτό συμβαίνει, ὄχι γιατί ὁ Θεός ἀποκλείει κάποιους ἀπό παιδιά Του, ἀλλά γιατί θέλει νά ἐκφρασθεῖ καί ἡ δική μας ἐλευθερία. Ἔτσι, κατά τήν φύση εἶναι ὅλοι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, ἀλλά κατά τήν προαίρεση δέν θέλουν ὅλοι νά εἶναι παιδιά Του.

Ἄν αὐτό, δηλαδή ἡ ἄρνηση κάποιου νά εἶναι παιδί τοῦ Θεοῦ, παρατηρεῖτο σέ κάθε ἐποχή, στήν δική μας ἐποχή ἔχει πάρει διαστάσεις πανδημίας, ὥστε νά μποροῦμε νά κάνουμε λόγο γιά ὀρφάνεια τῆς ἀνθρώπινης ὕπαρξης. Αὐτό ὀφείλεται ἐν πολλοῖς σέ αἱρετικές διδασκαλίες καί πρακτικές, πού ὁδήγησαν στόν «θάνατο τοῦ Θεοῦ» στήν Δύση. Ὁ θάνατος τοῦ Θεοῦ δέν σημαίνει τίποτε ἄλλο, παρά τόν θάνατο τῆς Πατρότητος, τήν ἄρνηση τοῦ Θεοῦ ὡς Πατέρα καί τελικά τόν θάνατο τοῦ ἀνθρώπου γιά τόν Θεό.

Ὁ ἅγιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης ἔλεγε ὅτι σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἀγνοοῦν τό φιλάνθρωπο τοῦ Θεοῦ, Τόν θεωροῦν δυνάστη, γι᾽ αὐτό καί Τόν ἀπορρίπτουν. Αὐτό ὅμως ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νά περιπίπτουν στήν ὀρφάνεια καί νά βιώνουν τίς καταστροφικές συνέπειες τῆς «ἀπουσίας τοῦ Πατέρα».

Γι᾽ αὐτό ἡ μοναξιά ἔγινε σήμερα μάστιγα, ὄχι ἁπλῶς γιά κοινωνικούς ἤ ψυχολογικούς λόγους, γιατί ψυχράνθηκαν οἱ σχέσεις μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ἤ γιατί μεγάλωσαν οἱ ἀποστάσεις, ἀλλά γιατί πέθανε μέσα στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου ὁ Θεός Πατέρας.

*

Στά πλαίσια αὐτά, παρατηρεῖται ὅτι οἱ ἄνθρωποι κατά τίς Ἅγιες αὐτές ἡμέρες τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ Δωδεκαημέρου παραθεωροῦν τό πραγματικό νόημα τῆς

ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, αὐτόν τόν Ἴδιο τόν Χριστό, καί περιορίζονται κατά τόν ἑορτασμό τῶν Χριστουγέννων σέ ἱστορίες κοινωνικοῦ χαρακτήρα, πού ὁμιλοῦν συνήθως γιά πτωχά, μοναχικά ἄτομα.

Βεβαίως, τά κοινωνικά προβλήματα εἶναι πολύ σοβαρά, καί σύνολη ἡ Ἐκκλησιαστική Παράδοση, ἀπό τούς Εὐαγγελιστές, τούς Ἀποστόλους, τούς Πατέρες μέχρι τούς συγχρόνους Ποιμένες, εἶναι φιλάνθρωπη καί κοινωνική. Πίσω ὅμως ἀπό τήν μονομέρεια καί ἐμμονή τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων στήν προβολή καί ἐξάντληση τοῦ νοήματος τῶν Χριστουγέννων στήν κοινωνική μοναξιά ὁρισμένων μόνο ἀτόμων, κρύπτεται τό πραγματικό πρόβλημα τῆς ἐποχῆς, πού εἶναι ἡ μοναξιά τῆς ὕπαρξης. Ὅτι δηλαδή ὁ ἄνθρωπος ἔμεινε ὀρφανός ἀπό τόν Θεό Πατέρα καί βιώνει τήν ἀπέλπιδα ὀρφάνεια τῆς ὕπαρξης. Ὁ Πατέρας λείπει ἀπό τήν ζωή μας καί ἡ ἔννοια τῆς πατρότητας πολεμεῖται. Ὁ ἄνθρωπος ὀρφανεύει καί στήν γῆ καί στήν αἰωνιότητα.

Καί αὐτή ἡ μοναξιά δέν θεραπεύεται μέ τίς ἐπιφανειακές κοινωνικές σχέσεις. Δέν θεραπεύεται μέ τούς ψυχολογισμούς, τίς ψυχρές κοσμοθεωρίες καί τίς ἀφηρημένες ἰδεολογίες, πού ἔχουν πολλές φορές ἐπικάλυμμα τήν ἐπιστημοσύνη. Μέ θεωρίες πού ὁμιλοῦν γιάτυχαία ἤ γιά αὐτόματη δημιουργία. Μέ θεωρίες πού προσπαθοῦν νά ἀποσιωπήσουν, γιά τούς δικούς τους λόγους, τόν θάνατο τοῦ ἀνθρώπου ὡς παιδιοῦ τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀληθείας.

Οὔτε δικαιολογεῖται αὐτή ἡ ὑπαρξιακή μοναξιά ἀπό τυχόν ἀποτυχία κάποιων -λιγότερων ἤ περισσότερων- φυσικῶν ἤ πνευματικῶν πατέρων νά φανερώνουν μέ τήν ζωή τους τόν Θεό καί νά ὁδηγοῦν πρός τήν υἱοθεσία τοῦ Οὐρανίου Πατέρα τά παιδιά τους. Ἡ μοναξιά τῆς ἀνθρώπινης ὕπαρξης θεραπεύεται μέ τήν υἱοθεσία του ἀπό τόν Θεό Πατέρα.

*

Σέ αὐτό τό σκοτεινό καί ψυχρό τοπίο τῆς ἀπομόνωσης τῶν ἀνθρώπων, ἡ διά Χριστοῦ υἱοθεσία μας ἀπό τόν Θεό Πατέρα προβάλλει ὡς τό λαμπρό δῶρο τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ στόν σημερινό ἄνθρωπο.

Ἦρθε ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ὡς υἱός τοῦ ἀνθρώπου γιά νά ἀπολάβουμε τήν υἱοθεσία. Ἀρκεῖ καί ἐμεῖς νά ἐκφράσουμε τήν προαίρεσή μας. Κριτήριο καί ἀπόδειξη τῆς υἱοθεσίας εἶναι ἡ νοερά προσευχή στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ὅπου τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ προσεύχεται μέ ἀγάπη, χαρίζοντας πληρότητα στόν ἄνθρωπο. Αὐτή ἡ νοερά προσευχή εἶναι ἡ συνειδητή μνήμη τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ μέ ἀγάπη στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀδελφοί μου

Δέν εἴμαστε τυχαῖες ὑπάρξεις, ριγμένες ἄσκοπα στόν κόσμο καί καθοριζόμενες ἀπό ἀπρόσωπες δυνάμεις καί ζωτικές ἐνέργειες, ἀπό ψυχρούς φυσικούς νόμους καί ἀκτινοβολίες, ἀπό θετικές ἤ ἀρνητικές ἐνέργειες καί αὖρες καί πνεύματα. Δέν εἴμαστε κομμάτια τοῦ σύμπαντος ἤ σκόνες τῶν ἄστρων ἤ κβαντικές συναρμόσεις.

Εἴμαστε παιδιά τοῦ Θεοῦ, καί ὁ Θεός εἶναι Πατέρας μας. Ἡ στοργή, ἡ ἀγάπη, ἡ φροντίδα τοῦ Θεοῦ γιά κάθε ἕναν ἀπό ἐμᾶς εἶναι ἄμεση καί προσωπική.

Εἴμαστε δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, καί μέ τήν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ καλούμαστε νά γίνουμε ἀδέλφια Του καί παιδιά τοῦ Θεοῦ. Καί μέ καθαρή καρδιά, πού φλέγεται ἀπό τήν ἀγάπη γιά τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο, νά κράζουμε: «ἀββά, Πατέρα μου!».

Εἶθε νά ἀπολάβουμε, μέ ἐλευθερία καί μέ τήν δική μας ἄθληση, τό μεγάλο αὐτό δῶρο τῆς υἱοθεσίας ἀπό τό Γεννηθέν Παιδίον Ἰησοῦ Χριστό.

Μέ θερμές πατρικές εὐχές καί ἀγάπη

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Καστορίας Καλλίνικος

Παρακολουθήστε επίσης το βιντεοσκοπημένο Χριστουγεννιάτικο μήνυμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Καστορίας κ. Καλλινίκου: